

MÉM ORSZÁGOS FÖLDÜGYI ÉS TÉRKÉPÉSZETI HIVATAL
FÖLDMÉRÉSI ÉS TÉRKÉPÉSZETI FŐOSZTÁLY

L.1.

SZABÁLYZAT

a mérőkamarás légifényképezések megrendelésére,
előkészítésére, vizsgálatára és szolgáltatására

Módosító jegyzék

Budapest

1984.

A kiadásért felelős: Dr. Balogh György

Készült: 800 példányban

Sokszorosította: a Földmérési Intézet

Megrendelési törzsszám:84019

MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMEZÉSÜGYI
MINISZTERIUM
ORSZÁGOS FÖLDÜGYI ÉS TÉRKÉPÉSZETI HIVATAL
Földmérési és Térképészeti Főosztálya

6831/1984

Tárgy: L.1. Szabályzat a mérő-
kamarás légifényképezések
megrendelésére, előkészí-
tésére, vizsgálatára és
szolgáltatására

A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló, az 51/1979. /XII.20./ MT számú rendelettel módosított 12/1969. /III.11./ Korm. számú rendelet végrehajtására kiadott 4/1980. /I.25./ MÉM számú rendelet 9.§ /1/ bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, figyelemmel a MÉM-OFTH vezetőjének 54110/1981. OFTH szabályozása II/4. pontjában adott felhatalmazására, az L.1. Szabályzat a mérőkamarás légifényképezések megrendelésére, előkészítésére, vizsgálatára és szolgáltatására című szakmai szabályzatot /továbbiakban: L.1. Szabályzat/ az MN térképész szolgálat főnökével egyetértésben kiadom.

A "Módosító jegyzékkel" kiegészített L.1. Szabályzat 1984. március 1-én lép hatályba és az abban foglalt előírások a mérőkamarás légifényképek készítésében, szolgáltatásában és felhasználásában résztvevő szervek részére kötelezőek.

Jelen Szabályzat előírásait kell alkalmazni abban az esetben is, ha korábban kiadott más szakmai szabályzat a mérőkamarás légifényképezés vonatkozásában másképpen intézkedik.

Budapest, 1984. március 1.

Dr. Joó István sk.
a MÉM Országos Földügyi és Térképészeti
Hivatal
Földmérési és Térképészeti Főosztály vezetője

Bevezetés

A 2039/1981. /XII. 29./ MT számú határozat értelmében a népgazdasági szervek mérőkamarás légifényképezési igényének kielégítése a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

A mérőkamarás légifényképezés végrehajtásának szabályait a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium és a Honvédelmi Minisztérium megállapodása rögzíti.

A mérőkamarás légifényképezési feladatok végrehajtásában részt vevő szervek:

1. Földmérési Intézet /továbbiakban: FÖMI/

Feladata a népgazdasági igények gyűjtése és összehangolása; előzetes engedélyezési eljárás intézése, a légifényképezéssel kapcsolatos operatív feladatok ellátása, a légifelvételek tárolása és szolgáltatása.

2. MÉM Repülőgépes Szolgálat /továbbiakban: RSz/

Feladata a mérőkamarás légifényképezési feladatok végrehajtása.

3. MN Térképészeti Intézet /továbbiakban: MNTI/

Feladata a mérőkamarás légifelvételek laboratóriumi kidolgozása, azok navigációs- és fotográfiai minőségének meghatározása, továbbá a felvételek utólagos titokvédelmi felülvizsgálata és minősítése.

1. A légifényképezések műszaki alapjai

1.1. Légijárművek, légifényképező kamarák

- /1/ A légifényképezések végrehajtásához rendelkezésre álló légijárműveket és azok főbb jellemző adatait az 1.sz. melléklet tartalmazza.
- /2/ A polgári célu légifényképezések végrehajtásához rendelkezésre álló kamarák és tartozékainak felsorolását, azok főbb műszaki adatait a 2.sz. melléklet tartalmazza.
- /3/ A légifényképezés műszaki alapjaiban /repülőgépek, kamarák, kiegészítő berendezések stb./ bekövetkezett minőségi és mennyiségi változásokról a FÖMI az állandó megrendelőket tájékoztatni tartozik.
- /4/ A kamarák belső tájékozási adatainak pontos ismeretéről a FÖMI gondoskodik.
- /5/ A filmek síkbafektetésének minőségéről FÖMI a felhasználók által készített "Filmvizsgálati adatlap"-ok /19.sz. melléklet/, vagy az esetenként, ellenőrzés céljából végzett, analitikus vizsgálatok alapján győződik meg. 30 mikrométernél nagyobb helyi parallaxisok észlelésénél - amennyiben ennek oka egyértelműen a síkbafektető lemez hibájára vezethető vissza - a kazet-
tákat vagy a meghajtó berendezést ellenőrzés céljából a gyártó cégnek megküldi, illetve megküldeti.
- /6/ A kamaráknak és tartozékaiknak a gyártó cég által végzendő rendszeres karbantartásáról, javításáról és kalibrálásáról azok tulajdonosai a gyár által előírt, illetve a szükséges időpontokban gondoskodnak.

/7/ A kalibrálási bizonylatok egy-egy eredeti példányát a kamaratulajdonosok tárolják. A bizonylatokról - azok beérkezése után egy hónapon belül - minden gyakori felhasználónak a FÖMI egy-egy másolati példányt küld meg. Egyedi felhasználóknak - kérésükre - a kalibrálási bizonylatról másolatot ad.

1.2. A légifényképezéshez szükséges fényérzékeny anyagok és vegyszerek beszerzése, felhasználása, elszámolása

/1/ A légifényképezéshez szükséges filmanyagot és az előhíváshoz szükséges vegyszereket a légifényképezést igénylő, vagy a fotogrammetriai feldolgozást végző szervek biztosítják, illetve szerzik be /megfelelő tartalékkal/. A beszerzéseket a FÖMI koordinálja. A beszerzésekkel kapcsolatos ügyintézés a Kartográfiai Vállalat /KV/ végzi, ezért a beszerzések időbeni végrehajtása érdekében a megrendeléseket a KV-hoz kell eljuttatni minden év augusztus 15-ig.

/2/ A filmek és a másolás céljára szolgáló fényérzékeny anyagok megrendelését úgy kell intézni, hogy azok az I. légifényképezési ütemre az előző év decemberében, a II. légifényképezési ütemre szükséges mennyiség pedig - tartalékkal együtt - legkésőbb a tárgyév áprilisában rendelkezésre álljanak. Az előhíváshoz szükséges vegyszereket, a filmek beszerzésével egyidőben kell biztosítani.

/3/ A beszerzésre kerülő filmek típusát a FÖMI és a feldolgozók közösen határozzák meg.
A különböző repülési magasságokhoz, valamint a különböző látási viszonyokhoz javasolt filmtípusokat a 3.sz. melléklet tartalmazza.
A beszerzendő filmek mennyiségét a várható éves feladatnak megfelelően, mintegy 15% technológiai ráhagyással /befűzés, próba, maradék/ kell meghatározni. Új filmtípusok beszerzése esetén az új filmek vizsgálatához és alkalmazási lehetőségeinek megismeréséhez a FÖMI segítséget nyújt.

/7/ A kalibrálási bizonylatok egy-egy eredeti példányát a kamaratulajdonosok tárolják. A bizonylatokról - azok beérkezése után egy hónapon belül - minden gyakori felhasználónak a FÖMI egy-egy másolati példányt küld meg. Egyedi felhasználóknak - kérésükre - a kalibrálási bizonylatról másolatot ad.

1.2. A légifényképezéshez szükséges fényérzékeny anyagok és vegyszerek beszerzése, felhasználása, elszámolása

/1/ A légifényképezéshez szükséges filmanyagot és az előhíváshoz szükséges vegyszereket a légifényképezést igénylő, vagy a fotogrammetriai feldolgozást végző szervek biztosítják, illetve szerzik be /megfelelő tartalékkal/. A beszerzéseket a FÖMI koordinálja. A beszerzésekkel kapcsolatos ügyintézés a Kartográfiai Vállalat /KV/ végzi, ezért a beszerzések időbeni végrehajtása érdekében a megrendeléseket a KV-hoz kell eljuttatni minden év augusztus 15-ig.

/2/ A filmek és a másolás céljára szolgáló fényérzékeny anyagok megrendelését úgy kell intézni, hogy azok az I. légifényképezési ütemre az előző év decemberében, a II. légifényképezési ütemre szükséges mennyiség pedig - tartalékkal együtt - legkésőbb a tárgyév áprilisában rendelkezésre álljanak. Az előhíváshoz szükséges vegyszereket, a filmek beszerzésével egyidőben kell biztosítani.

/3/ A beszerzésre kerülő filmek típusát a FÖMI és a feldolgozók közösen határozzák meg.
A különböző repülési magasságokhoz, valamint a különböző látási viszonyokhoz javasolt filmtípusokat a 3.sz. melléklet tartalmazza.
A beszerzendő filmek mennyiségét a várható éves feladatnak megfelelően, mintegy 15% technológiai ráhagyással /befűzés, próba, maradék/ kell meghatározni. Új filmtípusok beszerzése esetén az új filmek vizsgálatához és alkalmazási lehetőségeinek megismeréséhez a FÖMI segítséget nyújt.

- /4/ A másoló filmanyag /pozitív másolatokhoz, másodnegatívok készítéséhez/ típusát a FÖMI és a feldolgozók közösen határozzák meg. A másoló filmanyag mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy átlagosan az eredeti negatívanyag mintegy 5-7%-át tegye ki.
- /5/ Beszerzés előtt a vegyszeranyagok típusait és a negatív film kidolgozásához szükséges mennyiséget /az MNTI véleménye alapján/ a FÖMI és a feldolgozók közösen határozzák meg.
- /6/ Az /1/-/6/ bekezdéseknek megfelelően beszerzett fényérzékeny anyagokat a FÖMI-nek a vegyszereket az MNTI-nek kell átadni. A FÖMI gondoskodik a fényérzékeny anyag szakszerű tárolásáról. A filmekben a felhasználás előtt az MNTI szentimetriai vizsgálatot végez.
- /7/ Azokat a filmeket, amelyek a vizsgálat szerint nem felelnek meg a követelményeknek, a FÖMI-nek, ill. a FÖMI a beszerzőknek visszaküldi.
- /8/ A tárgyév végén a KV átíratban megkapja az RSz-től a különböző megrendelők készletéből felhasznált filmek mennyiségéről készített kimutatást.
- /9/ A vegyszeranyagok felhasználását az MNTI minden év november 15-ig közli a KV-val.
- /10/ A KV minden év január 31-ig részletes kimutatást küld a filmfelhasználók és a FÖMI részére az előző évi összesített felhasználásról és a meglévő készletekről.
- /11/ A maradék darabokat - a felhasználók ilyen igénye esetén - FÖMI az RSz-től elszállítja és a megrendelőknek visszaadja. Ha a maradék darabokat a felhasználók nem igénylik, ezek további hasznosításáról a FÖMI dönt.

2. A légifényképezési munkák megrendelése. A légifényképezési ütem munkatervének elkészítése

2.1. A légifényképezési munkák megrendelése

- /1/ Bármilyen mérőkamarával tervezett légifényképezést /térképészeti, interpretációs, demonstrációs stb. célú/ a FÖMI-nél kell megrendelni.
- /2/ Uj légifelvételek megrendelése előtt a felhasználónak célszerű meggyőződni arról, hogy a FÖMI filmtárában nincs-e olyan kész légifényképezési anyag, amely a tervezett feladathoz felhasználható.
- /3/ A légifényképezési feladatok végrehajtására a következő két ütemben kerül sor:
- I. ütem: február 16 - május 31-ig
II.ütem: június 1. - a követő év február 15-ig
- /4/ Az egyes ütemekre a megrendelést az alábbi határidőkre kell a FÖMI-hez benyújtani:
<u>I. ütem</u>	<u>II. ütem</u>
előző év	tárgyév
XI.5.	III.10.
- Irdokolt esetben pótigények is benyújthatók a FÖMI-hez 40 nappal a tervezett repülés előtt.
- /5/ Államhatár, illetve államhatármenti területek fényképezését, függetlenül attól, hogy annak végrehajtását melyik légifényképezési ütembe kéri a megrendelő, az I. légifényképezési ütem feladataival együtt, a tárgyévet megelőző év XI.5-ig kell a FÖMI-nél megrendelni. Államhatár, illetve határmenti repülésre szóló megrendelést ettől eltérő időpontban a FÖMI nem fogadhat el.

- /6/ Államhatáron túli területeket tartalmazó légifelvételek igénylése esetén megrendeléskor be kell jelenteni azt a kétoldalu megállapodást /kelte, száma/-melynek alapján a határon túli légifelvételek kiadását kérik.
- /7/ A veszélyes, tiltott és korlátozott behatolású légterekben /52/1973 /HK.33./ HM sz. utasítás/ igényelt légifényképező repüléseket objektumonként külön indoklással /pl. a légifényképezés célja állami alaptérképezés/ kell kérni. Az indoklást a légifényképező repülés megrendelésével egyidőben, a megrendelés mellékletként a 2.1./4/ ill. 2.1/5/ pontban előírt határidőre kell leadni.
- /8/ A légifényképezést nyílt szám alatt iktatott ügyiratban kell megrendelni.
- /9/ A megrendeléssel egyidőben - az ügyirat mellékletként - a FÖMI-nek meg kell küldeni:
- a fényképezendő területek jegyzékét /4.sz. melléklet/,
 - a fényképezendő területek áttekintő vázlatát,
 - a 3.2. pont szerint összeállított repülési tervet, amely
 - a/ a légifényképező repülés technikai tervét /12.sz. melléklet/ és
 - b/ a repülési vázlatot /13.sz. melléklet/ foglalja magában.
- A repülési tervet három példányban kell a FÖMI-nek megküldeni úgy, hogy a repülési vázlat három példányát az eredeti /beszegett/ paуз és annak 2 db fénymásolata alkossa. Az áttekintő vázlatot "Magyarország földmérési térképeinek áttekintő lapja"-n, vagy ennek kivágatán kell elkészíteni. Az áttekintő vázlaton fel kell tüntetni a légifényképezésre megrendelt területet, illetve területeket a repülési vázlat szerint lefedett terület alakhelyes ábrázolásával.

/10/ A FÖMI a beérkezett megrendeléseket nyilvántartásba veszi, saját nyilvántartási számmal látja el és a megrendelés beérkezésének tényét visszaigazolja. Az egyes légitényképezési feladatokkal kapcsolatosan a későbbiek során a megrendelőnek elégséges a FÖMI nyilvántartási számára hivatkoz ia.

A további módosítások:

9. old. 2.2./1/

A beérkezés szövege a következőképp módosul:

A mérőkamarás légifényképezésre felhasználható előzetes kapacitást /repülőgépek számát/ előző év november 20-ig, a végleges kapacitást tárgyév január 15-ig az OFTH Földmérési és Térképészeti Főosztálya közli a FÖMI-vel.

10. old. 2.2/7/

A következők törlendők:

III. ütem

VIII.15.

IV. ütem

XI.15.

12. old.3.2./2/

A bekezdés utolsó előtti sorában javítandó:

..... az f=88 mm/23 cmx23 cm/...

18. old. 3.33./2/b

A bekezdés utolsó sorában "MNTI" helyett "RSz" irandó.

19. old. /5/

A bekezdés végére irandó:

- az ismétlések számát és időpontját, ha a feladatot az év különböző időszakában többször kell végrehajtani.

22. old. 4./2/

A bekezdés második sorában "az MNTI-t" helyett "az RSz-t" irandó.

22. old. 4./3/

A bekezdés harmadik sorában "MNTI" helyett "RSz" irandó.

22. old. 4./4/

A bekezdés második sorában "MNTI" helyett "RSz" irandó.

22. old. 4./5/

A bekezdés harmadik sorában a következő módosítást kell beírni:.....,akkor a felhasználók.....

29. old.

- "A" fokozatu....kezdetű bekezdés ötödik sorában a "repülési számot" helyett "filmszámot" irandó.

30. old. 6.1./7/

A bekezdés első és második sorában törlendő: "a légifényképezést végrehajtó szerv" helyette beírandó: "az MNTI" Igy a szöveg a következőképp módosul....vizsgálatokat az MNTI végzi.....

32. old. 6.2./6/

A bekezdés hatodik sorában pótlólag beírandó a következő:a FÖMI, az RSz és aⁱ

34. old. 8.1./1/

A bekezdés 5. sorában "30" helyett "25" irandó.

35. old. 8.2./5/

A bekezdés második sorában az "irodája" törlendő.

43. old. 10./4/

A bekezdés első három sora törlendő, helyette a következő szöveget kell beírni:

" A filmtárban tárolt légifelvételeket a felhasználók a 3/1981/X.27./ HM számú rendelettel kiadott "Szabályzat" előírásai szerint igényelhetik.

44. old. 10./9/

A bekezdés harmadik sorában "1976" helyett "1980" irandó.

1. sz. melléklet

A táblázatban az AN-2 típusu repülőgépek repülési magassága /a H_{\max} oszlopban/ 3200 m-re javítandók.

Az 1. megjegyzés a következőképp módosul:

Az L-410 AF repülőgép várhatóan a VI.-VII. ötéves tervben áll ismét rendelkezésre.

4. sz. melléklet

A táblázatban az 5,6,7,8 számú oszlopok törölendők, így a további oszlopok értelemszerűen a következő új számozást kapják:

9 helyett 5

10 helyett 6

11 helyett 7.